

Kelan valtuutettujen yleiskokous

Aika 20.9.2022 klo 16.00

Paikka Eduskunta, Mannerheimintie 30, kabinetit 1 ja 2

Osallistujat	Valtuutettu Riikka Slunga-Poutsalo	puheenjohtaja
	Valtuutettu Ilmari Nurminen	
	Valtuutettu Ritva Elomaa	kohdat 1 – 7 ja 10 - 12, osittain kohdat 8 ja 9
	Valtuutettu Bella Forsgrén	kohdat 9 – 12, osittain kohta 8
	Valtuutettu Antti Häkkänen	kohdat 1 – 7, osittain kohta 8
	Valtuutettu Anna Kontula	
	Valtuutettu Markus Lohi	kohdat 7 – 12, osittain kohta 6
	Valtuutettu Hanna-Leena Mattila	kohdat 1 – 7, osittain kohta 8
	Valtuutettu Matias Mäkynen	kohdat 6 – 7, osittain kohdat 5 ja 8
	Varavaltuutettu Kaisa Juuso	
	Varavaltuutettu Paula Werning	kohdat 1 – 8, osittain kohta 9
	Valtuutettu Sari Sarkomaa	kohdat 6 – 8, osittain kohdat 5 ja 9
	Hallituksen puheenjohtaja Vertti Kiukas	kohdat 1 – 5
	Pääjohtaja Outi Antila	
	Johtaja Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma	
	Tietopalvelujohtaja Marina Lindgren	kohta 8

Yksikön päällikkö Marianna Karhu	kohta 8
Juristi Teija Hautera	kohta 9
Lakiasiainpäällikkö Leena Uikkanen	sihteeri

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Riikka Slunga-Poutsalo avasi kokouksen.

2 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. (valtuutettujen johtosääntö 4 § ja 5 § 1 mom.).

3 Asialistan hyväksyminen

Siirrettiin asialistan kohta 8 kohdaksi 5 ja kohdat 5 – 7 siirrettiin kohdiksi 6 - 8. Muutoin asialista hyväksyttiin esityksen mukaisena. Liite 1.

4 Pöytäkirjan tarkastajan valinta

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin valtuutettu Anna Kontula.

5 Kelan hallituksen puheenjohtajan puheenvuoro

Hallituksen puheenjohtaja Vertti Kiukas kertoi, että hallitus keskusteli viimeisimmässä kokouksessaan Kelan hallitusohjelmaehdotuksista. Ne ovat tulossa hallituksen päätettäväksi lokakuun kokouksessa ja niistä kerrotaan myöhemmin valtuutetuille. Parlamentarisen työryhmän Kelan hallintoa koskevien ehdotusten valmistelun edistäminen seuraavalla hallituskaudella on keskeistä ja toiveena on, että hallitusohjelmaan sisällytettäisiin niitä koskeva aikataulut. Kelassa on käynnissä uusiin etuuksiin valmistautuminen.

Valtuutettujen puheenjohtaja totesi, että parlamentaarinen työryhmä teki hyvää työtä ja on pettymys, että työryhmän ehdotukset eivät etene tällä hallituskaudella. Valtuutettujen on hyvä saada tietoa Kelan hallitusohjelmaehdotuksista.

6 Kelan hallituksen jäsenen eronpyyntö ja uuden jäsenen valinta

Kelan hallituksen jäsen Veli-Mikko Niemelle myönnettiin ero hallituksen jäsenyydestä. Kelan hallituksen uudeksi jäseneksi nimettiin sosiaali- ja terveysministeriön esityksen mukaisesti osastopäällikkö, ylijohdaja Raimo Antila.

7 Kelan hallituksen 2023 – 2025 valintaprosessi

Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 5 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan valtuutettujen tehtävänä on määrätä hallituksen jäsenet ja heidän palkkionsa. Hallituksessa on enintään kymmenen jäsentä. Hallituksen toimikausi on kolme vuotta. Nykyisen hallituksen toimikausi päättyy 31.12.2022.

Hallituksen jäseniä määrättäessä on otettava huomioon sosiaaliturvan, johtamisen, hallinnon sekä talous- ja sijoitustoiminnan asiantuntemus. Hallituksen jäsenistä yksi on sosiaali- ja terveysministeriön, yksi työnantajakeskusjärjestöjen, yksi palkansaajakeskusjärjestöjen ja yksi maa- ja metsätaloustuottajien keskusjärjestöjen edustaja.

Kesäkuussa 2021 valtuutetut päättivät, että kaudelle 2023 – 2025 valittavista hallituksen jäsenistä teetetään turvallisuusselvitykset. Suojelupoliisi on suositellut, että hallituksen jäsenistä tehtäisiin laaja turvallisuusselvitys. Käytiin keskustelua asiasta ja todettiin, että noudatetaan suojelupoliisin suositusta.

Puheenjohtaja ehdotti, että valtuutettujen työvaliokunta valtuutetaan valmistelemaan Kelan hallituksen valintaa vuosille 2023 – 2025. Hyväksyttiin ehdotus yksimielisesti.

Puheenjohtaja muistutti, että valtuutettujen tulee huolehtia siitä, että oman eduskuntaryhmän ehdotukset saadaan 28.10.2022 mennessä valtuutettujen sihteerille.

8 Kelan ja Kanta-palveluiden tietojen hyödyntäminen

Tietopalvelujohtaja Marina Lindgren kävi esimerkkien valossa läpi tiedon toisiokäyttöön liittyviä haasteita. Tietojen luovuttaminen eri viranomaisten välillä edellyttää muutoksia esimerkiksi Kansaneläkelaitoksesta annettuun lakiin sekä sosiaali- ja terveydenhuoltoon koskeviin järjestämis- ja asiakastietolakeihin. Muun muassa Terveyden ja hyvinvoinnin laitosta sekä Tilastokeskusta koskeviin lakeihin on tehty viime aikoina lisäyksiä, jotka mahdollistavat tietojen aiempaa laajemman toisiokäytön. Kelan toiveena on, että vastaavanlaiset muutokset saataisiin myös Kelaa koskevaan lainsäädäntöön.

Tietojen massaluovutus edellyttää, että sille löytyy peruste lainsäädännöstä. Yksittäisten asiakkaiden antamat suostumukset tietojen luovutukseen soveltuvat yksittäiseen hoitotilanteeseen, mutta eivät tietojen massaluovutuksiin. Tietoluvan pyytäminen Finn-dataalta puolestaan edellyttää tutkimushanketta. Kelan tavoitteena on, että tietoa voitaisiin käyttää ensisijaisen käytön lisäksi toiminnan ohjaukseen ja kehittämiseen.

Kanta-palvelut on rakennettu palveluksi, ei arkistoksi. Omakanta on tarkoitettu hyödynnettäväksi arkikäytössä.

Puheenjohtaja totesi, että arkaluontoisen tiedon suojaaminen on perusteltua, mutta lainsäädäntö ei saisi olla liian jäykkää.

Yksikön päällikkö Marianna Karhu esitteli Kanta-palvelujen tilannekatsauksen.

Keskustelussa nousi esille kysymys, riittävätkö käyttäjiltä perittävät maksut Kanta-palvelujen ylläpitoon. Marianna Karhu totesi, että rahoitus ensi vuodelle on turvattu, mutta sen jälkeen tilanne on epävarma. Kanta-palvelujen rahoituksen ongelmana on jatkuvuuden puute. Lisäksi rahoitus hajautuu usealle kohteelle ja siksi muutoksia ei saada nopeasti tuotantoon.

Käytiin keskustelua, onko lainsäädännöllisiä esteitä sille, että hyvinvointialueen kehittäminen oma sovellus integroitaisiin Kanta-palveluun. Lainsäädännöllistä estettä tälle ei ole, mutta Kelan toiveena on, että jokainen hyvinvointialue ei kehittäisi omaa järjestelmäänsä, vaan olisi yksi järjestelmä, joka integroitaisiin Kantaan.

Johtaja Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma totesi, että jos halutaan luoda Kanta-palvelujen ja hyvinvointialueiden yhteinen ekosysteemi, sen kehittämiseen tarvittaisiin Kelan, hyvinvointialueiden ja sovellusten toimittajien yhteinen forum, joka huolehtisi operatiivisen tason päätöksenteosta.

Esille nousi myös kysymys hoitotahdon kirjaamisesta Kanta-palveluun. Marianne Karhu kertoi, että hoitotahdon kirjaaminen Kantaan on ollut mahdollista muutaman vuoden ajan, mutta sen käyttö on jäänyt varsin vähäiseksi.

Merkittiin esitys tiedoksi. Liite 3.

9 Pääjohtajan katsaus

Pääjohtaja Outi Antila kävi katsauksessaan läpi palvelutilannetta, henkilöstön ja talouden tilannekuvaa, budjettilaskelmaa sekä Kelan suorite- ja työmäärien kehitystä. Lisäksi hän esitteli budjettiriihen linjausten vaikutuksia Kelan toimeenpanoon ja työttömyysturvan euroistamisen vaihtoehtoista.

Juristi Teija Hautera kertoi Kelan maksaman työttömyysturvan ja perustoimeentulotuen yhteensovittamisesta ja esitti muutaman ratkaisuvaihtoehdon ongelmiin.

Merkittiin, että kokous ei ollut enää päätösvaltainen.

Pääjohtaja nosti katsauksensa lopuksi esille Kelan huolen, joka liittyy siihen, että useissa hallituksen esityksissä voimaantuloajaksi ehdotetaan tammikuun alkua. Toimeenpanijan näkökulmasta tämä on ongelma. Lisäksi tuolloin käynnistyy hyvinvointi-

alueiden toiminta. Jos samasta ajankohdasta lukien leikataan sairaanhoidon korvauksia, riskinä on hyvinvointialueiden toiminnan ruuhkautuminen, jos asiakkaat suuressa määrin siirtyvät yksityisistä palveluista julkisiin palveluihin.

Valtuutetut esittivät täsmentäviä kysymyksiä työttömyysturvan ja perustoimeentulotuen maksujen yhteensovittamisesta.

Sovittiin, että valtuutetuille toimitetaan myöhemmin lisätietoa eläinavusteisista terapi-oista.

Puheenjohtaja totesi, että lakien voimaantulon aikatauluihin on syytä kiinnittää huomiota.

Merkittiin pääjohtajan katsaus tiedoksi. Liite 4.

10 Tiedoksi merkittävät asiat

Merkittiin tiedoksi Kelan valtuutettujen työvaliokunnan pöytäkirja 5/2022, Kelan vuoden 2022 tilintarkastajien pöytäkirja 1 ja Kelan hallituksen pöytäkirja 6/2022.

11 Muut esille otettavat asiat

Sihteeri kertoi, että työvaliokunnan kokouksessa oli keskusteltu sosiaali- ja terveystuomisterin kutsumisesta valtuutettujen kokoukseen. Kutsu ministerille on lähetetty.

Ehdotettiin, että ensi vuonna uudet valtuutetut kutsuisivat sosiaaliturvakomitean puheenjohtaja Pasi Moision kertomaan komitean työstä. Sovittiin, että sihteeri huolehtii asiasta.

12 Kokouksen päätös

Puheenjohtaja Riikka Slunga-Poutsalo päätti kokouksen.

Tarkastettu

Pöytäkirjan vakuudeksi

Riikka Slunga-Poutsalo
puheenjohtaja

Leena Uikkanen
sihteeri

Anna Kontula
valtuutettu, pöytäkirjan tarkastaja